

PRIPOMBE K OPISU PRVE PREDSTAVE LJUDSKEGA GLEDALIŠČA V KOPRU

Ivan Cankar: Kralj na Betajnovi

Prejeli smo odgovor na oceno predstave Ljudskega gledališča v Kopru. Uredništvo ga objavlja z željo, da se oglašuje še drugi tovarisi, ki naj pojme o tej stvari dobro razstaviti?

V vistrskem tedniku št. 49, dne 7. decembra 1951 je izšel pod naslovom S.S. opis premiere Cankarjeve drame: »KRALJ NA BETJNOVI«, s katerim se igralski kolektiv, režiser in uprava gledališča posvem ne strinjajo in zato želim, na tem mestu pojasniti nekaj dejstev, ki naj v pravi luč prikažejo študij, delo in uspeh te drame.

Ze tako v začetku opisa ni točno, da se je skupnost prizpravljala šest mesecov na svojo prvo uprizoritev. Temveč samo dva v pol meseca. Tudi ni nobene škode, da si je igralski kolektiv lotil za zadevko tako teškega dela, ker to ni bilo nujno, temveč je bilo delo po dajših premislih želje gledališke konfucije v kateri se nahajašo poznavalci gledališča. Cankarjev se je hotel dati posebnega povprašanja otvoriti Ljudskega gledališča v Kopru.

Daleko je pripovedal opisovalec, da je bil Kantor izbran na Vrhnik, kar ne more biti. Problem Kantorja je vsesloven problem razvijajočega kapitalizma v tistem času po vsem svetu in ne samo lokalno pri nas. Sicer se ne bi drama obdržala in me bi postala poznana po evropskih održih.

Pretehanje uprizoritev »na dlanik je nestrokovnjaška in je ne more nikče vsebit resno. Kolebanje med dobrim in slabim ne more nikogar vzgojivo preprati. Z nejasno in nedoločeno besedo picev trga like vseh vodilnih igralcev. Vmesuje rajdiški dialog, katerega ni nikje slišal in se nanaša na Cankarjeva navodila, ki so za sodobnega režisera večkrat že zastarela. Stoga prav vse like in se celo Francka mu je bila premalo lepa. Uprizoritev »Kralja na Betajnovi« je preoblikovala za vsa poklana održa in vsak režiser skuša približati to Cankarjevo drama sodobni stvarnosti.

Konca drame očividno ni razumeval, katerega premnogi ne razumejo. Nepreričljivo pogrešljivo kaže, da omenja v opisu je Cankar hotel. Hlapi, sužnji, njegovi Betajnovci — predobodo vedo vse Kantorjeve pregrah, v sreu jih obsoajo in grajajo — ampak so prestisutni, nesamostojni in čivinski, da bi jih vpravili pravici na ljubo — ker so hlapi se s težavo in nemo pripružajo Kantorjevemu zdravju!

Lik Kimeca je v opisu edino povzeti. Strinjam se s tem, bil je dobro podan vendar je to edini lik v drami, ki primata s svojo tragično usodo. Komeca nekoliko lahko razvedrilla in to je za opisovalcu nabolj dopadlo. Ne moremo in ne smemo pa nepraviti za resne Cankarjeve drame burko zato, da bi se ta nepravila dopadla!

Nekrogrovnjaki je dejstvo o sceni, kaj je vodil do tega, da mnogi slavniki režiserti postavljajo vse dogajanje »Kralja na Betajnovi« vekrat v eno samo Kantorjevo sobo ali gostilnico? In mnogi zgovarjajo

to, da je edino pravilno tako! Zakaj potem toliko vprašajev, kje je bil klapir? Kaj naj pomenuje krvaveče planine in nezname rože? Zakaj pogrevati prečitana navodila k tej uprizoritvi?

Dalej vprašam: Kdo je videl razbite in razvezene mize? »Problematičen kostum« nam je posodil po poklicno gledališču SNG iz Trsta, ki so bili pravilni in je tudi že samo igralci isto drama v teh kostumih. »Površnemu ličenjup sta iz prijaznosti pomagala dva poklicna igralca istega gledališča.

In kdo nam more očitati pomankanje dobre volje in iznajdljivosti? Opisovalec prav gotovo ne ve, da je igralski kolektiv neuromnor delal noč in dan poleg svoje naporne dnevne službe žrtvovale vse ure za čimboljšo uprizoritev in da je uprava vso garderobo do najmanjših revkizitov naprosila? Cemu potem očitana s simboli in zavezimi?

Ker se jezik in izgovorjava tiče, pripominjam, da so vpočevnici igrali ljudje, ki jim je poklic, da se dnevno ukvarjajo s slovenskim jezikom in če je kdo spodelito je to povsem naravno in zelo bi želeli, da bi kdo prišel v gledališče k vajam in nas z dobro voljo podseval.

Pojasnitve oda je uprizoritev za koprsko razmere dobra smatrati za podcenjanje gledališča dela v Kopru in nasvet, da sta potrebna delo v razprave o njih uprizoritov spremljati po svetu in jih zasedovati. Treba je dnevno in glede načinu s simboli in zavezimi!

Eugen Frelih

Pretehanje uprizoritev »na dlanik je nestrokovnjaška in je ne more nikče vsebit resno. Kolebanje med dobrim in slabim ne more nikogar vzgojivo preprati. Z nejasno in nedoločeno besedo picev trga like vseh vodilnih igralcev. Vmesuje rajdiški dialog, katerega ni nikje slišal in se nanaša na Cankarjeva navodila, ki so za sodobnega režisera večkrat že zastarela. Stoga prav vse like in se celo Francka mu je bila premalo lepa. Uprizoritev »Kralja na Betajnovi« je preoblikovala za vsa poklana održa in vsak režiser skuša približati to Cankarjevo drama sodobni stvarnosti.

Konca drame očividno ni razumeval, katerega premnogi ne razumejo. Nepreričljivo pogrešljivo kaže, da omenja v opisu je Cankar hotel. Hlapi, sužnji, njegovi Betajnovci — predobodo vedo vse Kantorjeve pregrah, v sreu jih obsoajo in grajajo — ampak so prestisutni, nesamostojni in čivinski, da bi jih vpravili pravici na ljubo — ker so hlapi se s težavo in nemo pripružajo Kantorjevemu zdravju!

Lik Kimeca je v opisu edino povzeti. Strinjam se s tem, bil je dobro podan vendar je to edini lik v drami, ki primata s svojo tragično usodo. Komeca nekoliko lahko razvedrilla in to je za opisovalcu nabolj dopadlo. Ne moremo in ne smemo pa nepraviti za resne Cankarjeve drame burko zato, da bi se ta nepravila dopadla!

Nekrogrovnjaki je dejstvo o sceni, kaj je vodil do tega, da mnogi slavniki režiserti postavljajo vse dogajanje »Kralja na Betajnovi« vekrat v eno samo Kantorjevo sobo ali gostilnico? In mnogi zgovarjajo

čitajte in širite

»Vistrski tednik«

NEKAJ MISLI o večerni gimnaziji

alizma že itak zaslužili ter de facto pridobil.

Z letosnjim šolskim letom so se na pobudo okrajnega sveta za pravstvo in kulturno odprtje večerne gimnazije v vsem koprskem okraju v vseh večjih krajih, kjer so za uspešno delovanje teh prostovoljnih ustanov dan potreben pogoji, to se praviti, kjer obstaja redna nizka gimnazija ali 8-letka. Vpis v te večerne gimnazije je bil prav zadovoljiv, posebno v Kopru, kjer se je vpisalo nad 80 obiskovalcev v tri razrede nizke gimnazije. Pouk v večerni gimnaziji bo trajal do konca rednega šolskega leta in ob koncu tečaja bo obiskovalci večerne gimnazije opravljali izpit iz snovi, ki jo bodo predelali med letom. Novost letosnjih večernih gimnazij je važna.

Zvezdogled je zavljena riba. Dolga je največec šest metra. Glava je skoraj štirilogata, ima ščete, večna ribe je velik, dolg rep. Hrbet je plastičen. Na hrabtu sta dve plavuti, prva je zelo kratka in ima doljši izrastek iz ust in z njim pobinjava, kdo bi si mogel misliti, da ni to okusen morski črvelj, tudi ribica, ki je plava nad starim grešnikom zvezdogledom. Kaj je ribica kriva, se je sij zahote sočnega črvelja. Ze je odpela ust, da ga zagrablji, toda v tem higru so že odpela strašna zobata ust in je strmoglavi ribica po navpičnih ustih.

Zvezdogled je zavljena riba. Dolga je največec šest metra. Glava je skoraj štirilogata, ima ščete, večna ribe je velik, dolg rep. Hrbet je plastičen. Na hrabtu sta dve plavuti, prva je zelo kratka in ima doljši izrastek iz ust in z njim pobinjava, kdo bi si mogel misliti, da ni to okusen morski črvelj, tudi ribica, ki je plava nad starim grešnikom zvezdogledom. Kaj je ribica kriva, se je sij zahote sočnega črvelja. Ze je odpela ust, da ga zagrablji, toda v tem higru so že odpela strašna zobata ust in je strmoglavi ribica po navpičnih ustih.

Zvezdogled je zavljena riba. Dolga je največec šest metra. Glava je skoraj štirilogata, ima ščete, večna ribe je velik, dolg rep. Hrbet je plastičen. Na hrabtu sta dve plavuti, prva je zelo kratka in ima doljši izrastek iz ust in z njim pobinjava, kdo bi si mogel misliti, da ni to okusen morski črvelj, tudi ribica, ki je plava nad starim grešnikom zvezdogledom. Kaj je ribica kriva, se je sij zahote sočnega črvelja. Ze je odpela ust, da ga zagrablji, toda v tem higru so že odpela strašna zobata ust in je strmoglavi ribica po navpičnih ustih.

Zvezdogled je zavljena riba. Dolga je največec šest metra. Glava je skoraj štirilogata, ima ščete, večna ribe je velik, dolg rep. Hrbet je plastičen. Na hrabtu sta dve plavuti, prva je zelo kratka in ima doljši izrastek iz ust in z njim pobinjava, kdo bi si mogel misliti, da ni to okusen morski črvelj, tudi ribica, ki je plava nad starim grešnikom zvezdogledom. Kaj je ribica kriva, se je sij zahote sočnega črvelja. Ze je odpela ust, da ga zagrablji, toda v tem higru so že odpela strašna zobata ust in je strmoglavi ribica po navpičnih ustih.

Zvezdogled je zavljena riba. Dolga je največec šest metra. Glava je skoraj štirilogata, ima ščete, večna ribe je velik, dolg rep. Hrbet je plastičen. Na hrabtu sta dve plavuti, prva je zelo kratka in ima doljši izrastek iz ust in z njim pobinjava, kdo bi si mogel misliti, da ni to okusen morski črvelj, tudi ribica, ki je plava nad starim grešnikom zvezdogledom. Kaj je ribica kriva, se je sij zahote sočnega črvelja. Ze je odpela ust, da ga zagrablji, toda v tem higru so že odpela strašna zobata ust in je strmoglavi ribica po navpičnih ustih.

Zvezdogled je zavljena riba. Dolga je največec šest metra. Glava je skoraj štirilogata, ima ščete, večna ribe je velik, dolg rep. Hrbet je plastičen. Na hrabtu sta dve plavuti, prva je zelo kratka in ima doljši izrastek iz ust in z njim pobinjava, kdo bi si mogel misliti, da ni to okusen morski črvelj, tudi ribica, ki je plava nad starim grešnikom zvezdogledom. Kaj je ribica kriva, se je sij zahote sočnega črvelja. Ze je odpela ust, da ga zagrablji, toda v tem higru so že odpela strašna zobata ust in je strmoglavi ribica po navpičnih ustih.

Zvezdogled je zavljena riba. Dolga je največec šest metra. Glava je skoraj štirilogata, ima ščete, večna ribe je velik, dolg rep. Hrbet je plastičen. Na hrabtu sta dve plavuti, prva je zelo kratka in ima doljši izrastek iz ust in z njim pobinjava, kdo bi si mogel misliti, da ni to okusen morski črvelj, tudi ribica, ki je plava nad starim grešnikom zvezdogledom. Kaj je ribica kriva, se je sij zahote sočnega črvelja. Ze je odpela ust, da ga zagrablji, toda v tem higru so že odpela strašna zobata ust in je strmoglavi ribica po navpičnih ustih.

Zvezdogled je zavljena riba. Dolga je največec šest metra. Glava je skoraj štirilogata, ima ščete, večna ribe je velik, dolg rep. Hrbet je plastičen. Na hrabtu sta dve plavuti, prva je zelo kratka in ima doljši izrastek iz ust in z njim pobinjava, kdo bi si mogel misliti, da ni to okusen morski črvelj, tudi ribica, ki je plava nad starim grešnikom zvezdogledom. Kaj je ribica kriva, se je sij zahote sočnega črvelja. Ze je odpela ust, da ga zagrablji, toda v tem higru so že odpela strašna zobata ust in je strmoglavi ribica po navpičnih ustih.

Zvezdogled je zavljena riba. Dolga je največec šest metra. Glava je skoraj štirilogata, ima ščete, večna ribe je velik, dolg rep. Hrbet je plastičen. Na hrabtu sta dve plavuti, prva je zelo kratka in ima doljši izrastek iz ust in z njim pobinjava, kdo bi si mogel misliti, da ni to okusen morski črvelj, tudi ribica, ki je plava nad starim grešnikom zvezdogledom. Kaj je ribica kriva, se je sij zahote sočnega črvelja. Ze je odpela ust, da ga zagrablji, toda v tem higru so že odpela strašna zobata ust in je strmoglavi ribica po navpičnih ustih.

Zvezdogled je zavljena riba. Dolga je največec šest metra. Glava je skoraj štirilogata, ima ščete, večna ribe je velik, dolg rep. Hrbet je plastičen. Na hrabtu sta dve plavuti, prva je zelo kratka in ima doljši izrastek iz ust in z njim pobinjava, kdo bi si mogel misliti, da ni to okusen morski črvelj, tudi ribica, ki je plava nad starim grešnikom zvezdogledom. Kaj je ribica kriva, se je sij zahote sočnega črvelja. Ze je odpela ust, da ga zagrablji, toda v tem higru so že odpela strašna zobata ust in je strmoglavi ribica po navpičnih ustih.

Zvezdogled je zavljena riba. Dolga je največec šest metra. Glava je skoraj štirilogata, ima ščete, večna ribe je velik, dolg rep. Hrbet je plastičen. Na hrabtu sta dve plavuti, prva je zelo kratka in ima doljši izrastek iz ust in z njim pobinjava, kdo bi si mogel misliti, da ni to okusen morski črvelj, tudi ribica, ki je plava nad starim grešnikom zvezdogledom. Kaj je ribica kriva, se je sij zahote sočnega črvelja. Ze je odpela ust, da ga zagrablji, toda v tem higru so že odpela strašna zobata ust in je strmoglavi ribica po navpičnih ustih.

Zvezdogled je zavljena riba. Dolga je največec šest metra. Glava je skoraj štirilogata, ima ščete, večna ribe je velik, dolg rep. Hrbet je plastičen. Na hrabtu sta dve plavuti, prva je zelo kratka in ima doljši izrastek iz ust in z njim pobinjava, kdo bi si mogel misliti, da ni to okusen morski črvelj, tudi ribica, ki je plava nad starim grešnikom zvezdogledom. Kaj je ribica kriva, se je sij zahote sočnega črvelja. Ze je odpela ust, da ga zagrablji, toda v tem higru so že odpela strašna zobata ust in je strmoglavi ribica po navpičnih ustih.

Zvezdogled je zavljena riba. Dolga je največec šest metra. Glava je skoraj štirilogata, ima ščete, večna ribe je velik, dolg rep. Hrbet je plastičen. Na hrabtu sta dve plavuti, prva je zelo kratka in ima doljši izrastek iz ust in z njim pobinjava, kdo bi si mogel misliti, da ni to okusen morski črvelj, tudi ribica, ki je plava nad starim grešnikom zvezdogledom. Kaj je ribica kriva, se je sij zahote sočnega črvelja. Ze je odpela ust, da ga zagrablji, toda v tem higru so že odpela strašna zobata ust in je strmoglavi ribica po navpičnih ustih.

Zvezdogled je zavljena riba. Dolga je največec šest metra. Glava je skoraj štirilogata, ima ščete, večna ribe je velik, dolg rep. Hrbet je plastičen. Na hrabtu sta dve plavuti, prva je zelo kratka in ima doljši izrastek iz ust in z njim pobinjava, kdo bi si mogel misliti, da ni to okusen morski črvelj, tudi ribica, ki je plava nad starim grešnikom zvezdogledom. Kaj je ribica kriva, se je sij zahote sočnega črvelja. Ze je odpela ust, da ga zagrablji, toda v tem higru so že odpela strašna zobata ust in je strmoglavi ribica po navpičnih ustih.

Zvezdogled je zavljena riba. Dolga je največec šest metra. Glava je skoraj štirilogata, ima ščete, večna ribe je velik, dolg rep. Hrbet je plastičen. Na hrabtu sta dve plavuti, prva je zelo kratka in ima doljši izrastek iz ust in z njim pobinjava, kdo bi si mogel misliti, da ni to okusen morski črvelj, tudi ribica, ki je plava nad starim grešnikom zvezdogledom. Kaj je ribica kriva, se je sij zahote sočnega črvelja. Ze je odpela ust, da ga zagrablji, toda v tem higru so že odpela strašna zobata ust in je strmoglavi ribica po navpičnih ustih.

Zvezdogled je zavljena riba. Dolga je največec šest metra. Glava je skoraj štirilogata, ima ščete, večna ribe je velik, dolg rep. Hrbet je plastičen. Na hrabtu sta dve plavuti, prva je zelo kratka in ima doljši izrastek iz ust in z njim pobinjava, kdo bi si mogel misliti, da ni to okusen morski črvelj, tudi ribica, ki je plava nad starim grešnikom zvezdogledom. Kaj je ribica kriva, se je sij zahote sočnega črvelja. Ze je odpela ust, da ga zagrablji, toda v tem higru so že odpela strašna zobata ust in je strmoglavi ribica po navpičnih ustih.

Zvezdogled je zavljena riba. Dolga je največec šest metra. Glava je skoraj štirilogata, ima ščete, večna ribe je velik, dolg rep. Hrbet je plastičen. Na hrabtu sta dve plavuti, prva je zelo kratka in ima doljši izrastek iz ust in z njim pobinjava, kdo bi si mogel misliti, da ni to okusen morski črvelj, tudi ribica, ki je plava nad starim grešnikom zvezdogledom. Kaj je ribica kriva, se je sij zahote sočnega črvelja. Ze je odpela ust, da ga zagrablji, toda v tem higru so že odpela strašna zobata ust in je strmoglavi ribica po navpičnih ustih.

Zvezdogled je zavljena riba. Dolga je največec šest metra. Glava je skoraj štirilogata, ima ščete, večna ribe je velik, dolg rep. Hrbet je plastičen. Na hrabtu sta dve plavuti, prva je zelo kratka in ima doljši izrastek iz ust in z njim pobinjava, kdo bi si mogel misliti, da ni to okusen morski črvelj, tudi ribica, ki je plava nad starim grešnikom zvezdogledom. Kaj je ribica kriva

